

Хрестини

Автор:

Іван Нечуй-Левицький

Хрестини

Іван Семенович Нечуй-Левицький

Іван Семенович Нечуй-Левицький

ХРЕСТИНИ

Хрестини

Терешко Пізнюр був чоловік заможний. Його знали по всій околиці, бо він був передніше п'ять год волосним старшиною. За ті п'ять год він надбав усякого надбання: поставив собі нову чималу хату, ще й прикупив кілька десятин поля з запасної землі. Поля в його було чимало. Садиба його розкинулася з невеличкого пригорка наниз до самої Росі. Понад берегом розстелялася довга левада на зелених луках. Були в його й покладні гроші, він поклав їх в позичкову касу при поштової конторі в Корсуні.

Терешкові вже було більше як шістдесят год, але він був високий на зріст, кремезний, здоровий, хоч і був сухорлявий та тонкий. Його жінка Марта була багато молодша од його, але все хворобилася на груди і часто нездужала; вона була невеличка на зріст, якась утла і слабовита зроду.

Терешко вже оддав заміж дочку й оженив старшого сина Петра. Петро не схотів жить у старій опрічній, чи надвірній хатині. Батько одрізнив його й видворив; купив йому ґрунт за селом, за цариною і поставив на йому хату. Менший син Наум ще парубкував. Старій матері вже було важко поратися навіть коло печі в

хаті, не то що робить роботу на городі, вештатися по дворі і до комори, і до овець; навіть було важко доїть корову. Вона не раз і не два вже натякала Наумові, щоб він брав молоду невістку для неї на поміч. Але син все чогось неначе отягувався та одкладав надалі цю справу, неначе хотів нагулятися досхочу на вулиці та на досвітках з дівчатами.

Раз якось весною, в неділю після обіду мати завела розмову з сином:

— І коли ти, Науме, оженишся? — сказала вона, прибираючи з стола миски та полумиски. — Он дивись, твої перевесники сливе усі поженилися, а ти все парубкуеш. Може, я заслабну та й умру, то не доведеться мені й побачити твоєї жінки.

— Ото яке пак диво моя жінка! Хіба ж варто журитися, що ви не побачите моєї жінки? — обізвався син.

— Чи варто, чи не варто, а матері, бач, все-таки було б цікаво й приємно побачити за життя жінку свого сина, — сказав старий Терешко.

— Якби ти взяв мені невістку, то я б оце не прибирала б із стола і не мила б оцього посуду. Цю роботу поробила б твоя молоденька та проворненька жінка. А я б оце сіла собі або й лягла б на причілку або в садочку-холодочку та й одпочивала б. Ти ж бачиш, як мене ізв'ялила, ізсушила робота. Як нахилюся коло ночов над оцим посудом або як розігнуся, то в мене аж кістки луцять та торохтять, — сказала мати.

— От! торохтять! Ще що вигадайте. Я ні разу не чув, щоб у вас коли кістки торохтіли за роботою, — сказав веселий та охочий до жартів Наум.

— Не чув, бо, мабуть, ти не чуткий на вухо вдався. А от я то не раз і справді чув, як у твоєї матері луцять кістки за роботою, як вона качає сорочки та гамселиць рублем по качалці.

— Коли вже в вас, мамо, торохтять кістки, то я... — почав огризатися син і засміявся.

— Смійся, смійся з старої матері. А як в тебе колись за ціпом луцатимуть руки на старість, тоді буде тобі не до смішків, — обізвався батько, перебивши його розмову й засміявся так, що в його з-під вус блиснули усі ще білі, дрібні зуби і неначе звеселили його довгобразе обличчя й темні блискучі очі.

— Та коли вже в вас, мамо, і справді луцать руки за працею, то тепер я скажу вам, що я вже наглядів собі молоду, коли вже на те пішло, — промовив син вже без смішків, якимось поважно.

— Невже! — аж крикнула мати.

— Атож! А доки мені й справді бурлакувати. От і матимете собі невістку.

— Тоді, стара, заспіваєш пісні: «Ой найму я наймичку, сама сяду в запічку», — обізвався Терешко з жартом, бо думав, що Наум, зроду жартовливий на вдачу, тепер хоче смішити матір жартами.

— Не наймичку-бо, тату, наймуть мати, а матимуть молоденьку невісточку, — сказав Наум.

— Не бреш-бо! бо брехать і в будень гріх, а в неділю то й удвое або і втрое гріх, — сказав поважно батько.

— Їй-богу, тату, я напивав собі молоду. Мені здається, що вона піде за мене заміж.

— Напитати молоду не штука, але чи згодився вже ти з нею, чи так тільки залицяєшся до неї? — спитала мати.

— Та кого ж це ти думаєш сватати, коли ти правду кажеш? — спитав батько.

— Хотину Струлівну, Петрову дочку, — сказав син.

— Не поміркувавши гаразд, заздальгидь ніколи не роби нічого назря, за все своє життя, — сказав уже трохи ніби сердито старий Терешко. — Петро Струль бідний чоловік, як усі Струлі. Струлівна тобі зовсім не до пари, не рівня тобі.

Батько насупив брови, похилив голову й задумався. Він був гордовитий.

— То що ж, що Хотина не з багатого роду. Зате ж вона здорова та червона, як калина. Я певна в тому, що в неї й на старості літ не лущатимуть руки коло важкої праці, як от у мене, утлої та малосилої. Засилай, сину, мерщій до Хотини старостів або хоч і зараз! — сказала веселенько мати.

— Я й родатися не буду з тими Струлями, якби пак і справді оженився в Струля, — сказав гордовито батько. — Невже в нас в містечку не знайдеться для тебе кращої й заможнішої дівчини? Нехай її бере хто другий, а ти пошукай іншої.

— Коли ж, тату, я її щиро покохав і вона мене любить. Іншої я й не хочу брати. Як не візьму її, то матері знов доведеться довго ждати невістки, — вже без жартів і навіть поважно сказав Наум і замовк.

— От тобі на! І знайде ж тобі якесь придбайло на отих зарослянських скелях! Та там же така біднота, що в їх і кішки нема в хаті, бо й годувати її нема чим. Струлів город на скелях, хата стримить на скелі на чолопочку, неначе чорногузяче гніздо на клуні. Привезе вона тобі порожню скриню, — гомонів батько вже трохи сердито.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купить: https://tn.knigapoisk.com/ru/nechuy-levic-kiy_-van/hrestini

Текст предоставлен ООО «ИТ»

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию: [Купить](#)